

Mælkeknoten er væk i 2015

Stor usikkerhed blandt producenterne omkring kvoternes fremtid. Men mælkeknoten forsvinder helt sikkert i 2014/15, og der er ingen udsigt til ekstraordinære udvidelser.

Mange mælkeproducenter er usikre på om kvotesystemet nu også virkelig forsvinder i 2015, og nogle spørger om det ikke er muligt eller tænkeligt, at kvoterne bliver udvidet med mere end de 5 x1%, som blev aftalt af landbrugsministrene i forbindelse med sundhedstjekket af EU reformen i 2008. Der er med andre ord behov for at skabe klarhed over situationen på kvoteområdet fra nu og frem mod 2015.

Derfor er der ingen mælkekvote efter 2014/15

EU reformen fra 2003 indebar, at kvotesystemet blev forlænget frem til 2014/15, herefter ville kvotesystemet ophøre med mindre ministerrådet besluttede andet. Et blokerende mindretal af lande (eks. Italien, Danmark, Storbritannien og Polen) kunne forhindre en videreførelse af kvotesystemet efter 2014/15.

I 2008 blev der gennemført et sundhedstjek af EU reformen fra 2003. I den forbindelse gjorde Kommissionen det meget klart, at man ikke ønskede at videreføre kvotesystemet, og man foreslog at udvide kvoterne med 5 x1% fra 2009/10 til 2013/14 for at opnå en "blød landing" ved overgangen fra et kvotereguleret marked til et frit marked. Dette oplæg tilsluttede Ministerrådet sig, og dermed var den politiske vej banet for en afvikling af kvotesystemet i 2014/15.

Mælkeknoten frem mod 2014/15

Mælkeknoten frem mod 2014/15 er vist i tabel 1. Bemærk, at mælkeknoten ikke udvides det sidste kvoteår!

Tabel 1. Kvotoudvidelsen fra 2009/10 og frem til 2014/15

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Danmarks mælkekvote, mio. kg	4.658	4.703	4.752	4.799	4.847	4.847
Kvotoudvidelse i procent	+1%	+1%	+1%	+1%	+1%	0%

Kommissionen ser ingen grund til at ændre de indgåede aftaler i sundhedstjekket

I forbindelse med sundhedstjekket blev det samtidig aftalt, at Kommissionen inden udgangen af 2010 henholdsvis 2012 skulle udarbejde to rapporter til parlamentet og ministerrådet om mælke markedet. Den første rapport kom i december sidste år, og den konkluderer meget klart, at der ikke er grund til, at ændre aftalerne i sundhedstjekket hverken i forhold til afvikling af kvotesystemet eller i forhold til de gradvise udvidelser af mælkeknoten (se figur 1).

Kommissionens krystallklare konklusion sker som følge af, at mange EU-lande i dag ikke er i nærheden af at producere kvoten, og kun nogle ganske få lande producerer mere mælk end kvoten. I 2008/09 var det 6 lande, mens antallet var faldet til 3 lande i 2009/10 (se figur 2). Med andre ord synes kvotebegrænsninger ikke at være et problem for langt de fleste lande. Det viser også, at Danmark ikke har mange venner i EU i forhold til at få ændret beslutningerne i sundhedstjekket.

"The conclusion is that under these circumstances there is no reason to revisit the Health Check decisions with regard to the gradual increase in quotas and the end of the quota regime on 1 April 2015".

Report from the European Commission to the European Parliament and the Council
Evolution of the market situation and the consequent conditions for smoothly phasing out the milk quota system.

Figur 1. Kvotedygtigheden i de enkelte EU-lande.

Kommissionen påpeger ligeledes i rapporten, at af-kapitaliseringen af kvoternes værdi allerede er godt i gang. I nogle lande er prisen allerede nul. I andre lande, hvor kvoteprisen fastsættes administrativt, nedtrappes denne gradvist til 0 i 2015, og i atter andre lande, hvor kvoten fortsat har en markedspris, er denne faldende. Kommissionen anerkender, at kvoteprisen fortsat er høj i lande, som overskrider kvoten. Den anser imidlertid dette som udtryk for, at producenterne er konkurrencedygtige! Kommissionen antager således, at der er økonomi i at producere den ekstra mælke mængde ved de pågældende prisniveauer på kvote. Med andre ord antager Kommissionen, at producenterne i disse lande – deriblandt Danmark – træffer økonomisk rationelle beslutninger.